

OTVOREN SIMPOZIJ „MEDIJI I DJECA“ U MATICI HRVATSKOJ

U prostorijama Matice hrvatske, 14. lipnja 2012., započeo je znanstveni simpozij „Mediji i djeca“ u organizaciji Društva za komunikacijsku i medijsku kulturu i Odjela za medije Matice hrvatske. Jedan je od temeljnih ciljeva ovog simpozija, kako u uvodnom otvaranju simpozija navodi predsjednik DKMK-a Danijel Labaš, promicati pozitivne odnose medija prema djeci, ali i djece prema medijima. Svi smo mi „djeca medija“ i u medijima trebamo vidjeti svoje prijatelje. Na tom je tragu i Glavni tajnik Matice hrvatske, Zorislav Lukić, kada kaže da je odnos medija prema djeci trajno polje interesa Matice hrvatske, te ističe kako se ta tematika ne smije gurati pod tepih, nego se treba učiniti prezentnijom javnosti. Prvi modul simpozija, „Djeca u medijima“ bavi se pitanjima zaštite prava djece u medijima, etičnošću izvještavanja o djeci u medijima te prenošenju vrijednosti djece putem medija.

Modul je otvorila pravobraniteljica za djecu, Mila Jelavić koja stavlja naglasak na prava djece u medijima, ali i na njihovo ugrožavanje. Ističe kako je potreban poseban oprez u izvještavanju o nesrećama u kojima su nastradala djeca, suicidima u kojima su počinitelji djeca, te u izvještavanju o nestaloj djeci. „Jadno“, „grozno“ ili „skupo“ dijete slika je djeteta kakvu pronalazimo u hrvatskim novinama, čime se medijima afirmiraju društveno prisutne predrasude i stereotipi, i na taj se način stvara iskrivljena slika djece u medijima. Apelira na podizanje razine medijske kulture, uz postojeći pravni okvir kojima bi se djecu trebalo štiti od medijskih zlouporaba.

Važnu ulogu u tom nastojanju imaju i javni servisi, pa tako Nada Zgrabljčić Rotar ukazuje na važnost HRT-a kao javnog servisa u zaštiti prava djece u medijima. Njegov zakonski okvir jedan je od najmodernijih u Europskoj uniji i obuhvaća nove trendove, novu tehnologiju i nove medijske izazove u tehnološkom smislu. No, takva politika ne zastupa interese građana niti medijske interese, navodi Zgrabljčić Rotar. Europska medijska politika neće riješiti probleme zaštite prava djece u medijima. Dodaje kako se sami moramo izboriti da zakon iskoristimo na najbolji mogući način. To se odnosi i na pitanja o trošenju novaca pretplatnika za programski sadržaj, u kontekstu čega Zgrabljčić Rotar ističe: „Smatram da je to dobra stvar.

Ne može se trošiti novac, a da publika ne dobije one sadržaje koje očekuje i koji su im potrebni, pa tako i kad je riječ o djeci“.

Nema javnost pravo znati o nečemu što je duboko intimno i privatno, upozorava nas Gordana Vilović kada govori o etičnosti izvještavanja o djeci u medijima. Djeci se nikada ne smije oduzeti dostojanstvo u izvještavanju pa makar oni nikada ne vidjeli finalni proizvod. Djecu se ne smije maltretirati u želji da poruka dopre do javnosti. Vilović naglašava da su postojeći kodeksi savršeni, ali da je to danas samo činjenica koje se više nitko ne brine.

Knjiga „Djeca medija. Od marginalizacije do senzacije“ jasno nam pokazuje da mediji imaju važnu ulogu u promoviranju prava djece, ali da pritom često krše upravo ta prava. Istraživanje je pokazalo da se djeca uglavnom prikazuju u kontekstu nesretnih slučajeva, nasilja među djecom, zlostavljanja među vršnjacima, te kriminalnih i prekršajnih aktivnosti. Zanimljiva je i činjenica da djeca u 93 % slučajeva nisu izvori informacija, već to umjesto njih čine roditelji ili policija. Kulturne manifestacije, sportski i dječji uspjesi rijetka su novinarska tema, a samo u 5,5 % slučajeva mediji promoviraju dječja prava, i to većinom pravo na život.

Modul zatvara Carmen Calvo del Valle sa Sveučilišta u Pamploni, koja ističe društvenu i odgojnu odgovornost medija. Mediji su subjekti koji imaju etičku odgovornost širiti sadržaje za dobrobit društva, jer upravo oni oblikuju mentalitete i način viđenja svijeta. Stoga je važno prenijeti prave vrijednosti, tj. graditi društvo u kojem živimo. Calvo del Valle zaključuje s mišlju o važnosti uspostavljanja kompromisa između medija i društvenog te individualnog dobra, u cilju stvaranja medija na koje možemo biti ponosni.

Izvor: www.djecamedija.org